

Slim antwoorden op open vragen

STAP 1: ANALYSEER DE VRAAG

- **Lees** de vraag goed. Als er een bron bij de vraag gegeven wordt, lees deze dan ook goed door en probeer deze te parafraseren in je eigen woorden.
- Ga op zoek naar een werkwoord in de vraag dat vertelt wat je moet doen. Bepaal op basis daarvan het **type vraag**: moet je iets beschrijven, vergelijken, verklaren of beargumenteren? Of een combinatie hiervan?
- Gebruik het **opdrachtenvel als hulpmiddel**: markeer delen van de vraag en nummer de punten die in je antwoord behandeld moeten worden. Zo kun je straks afvinken wat je al beantwoord hebt.

TYPEN VRAGEN

	Beschrijven	Vergelijken	Verklaren	Beargumenteren
Doel	iets weergeven zoals het is, zonder oordeel	overeenkomsten en verschillen benoemen	oorzaak, reden of achtergrond geven	een standpunt innemen en onderbouwen
Signaalwoorden	Beschrijf Geef een overzicht van Som op Benoem Leg uit wat er gebeurt Schets Vat samen Wat is...?	Vergelijk Zet tegenover elkaar Wat zijn de overeenkomsten/ verschillen? In hoeverre lijken ... op elkaar? Maak een vergelijking tussen	Verklaar Leg uit waarom ... Hoe komt het dat ...? Waardoor ontstaat ...? Geef een reden voor... Hoe is ... te verklaren? Wat is de oorzaak van ...?	Beargumenteer Geef je mening Onderbouw In hoeverre ben je het eens met ...? Geef argumenten voor/tegen Neem een standpunt in

BESCHRIJVENDE VRAAG: VOORBEELD

Vraag: Beschrijf wat er gebeurde tijdens de snelle industrialisatie in Engeland in de 18e en 19e eeuw.

Antwoord: “Tijdens de industrialisatie kwamen er fabrieken en gingen mensen in steden wonen.”

Wat vind je van dit antwoord?

Beschrijvende vraag: stappenplan

- **Benoem de belangrijkste kenmerken van het verschijnsel.**
- **Benadruk welk kenmerk dit verschijnsel van andere, verwante verschijnselen onderscheidt.**
- **Gebruik daarbij dezelfde formuleringen en begrippen die in de vraag staan.**
- **Lees de vraag en het antwoord nog een keer en controleer of het antwoord specifiek genoeg is. Speel advocaat van de duivel en probeer je eigen antwoord onderuit te halen. Is het echt onderscheidend genoeg?**

WELKE VRAAG VERWACHT JE BIJ DIT ANTWOORD?

Antwoord: Een dolfijn is levendbarend

WELKE VRAAG VERWACHT JE BIJ DIT ANTWOORD?

Antwoord: Een dolfijn is levendbarend

Vraag: Waarin verschilt de voortplanting van een haai van die van een dolfijn?

Bespreek:

- Wat voor type vraag is dit?
- Past het antwoord bij de vraag?

VERGELIJKENDE VRAAG: VOORBEELD

Vraag: Waarin verschilde de opkomende commerciële landbouw in de Republiek van de traditionele zelfvoorzienende landbouw?

Antwoord: Bij de commerciële landbouw produceerde men voor de markt.

Wat vind je van dit antwoord?

VERGELIJKENDE VRAAG: VOORBEELD

Vraag: Waarin verschilde de opkomende commerciële landbouw in de Republiek van de traditionele zelfvoorzienende landbouw?

Antwoord: Bij de commerciële landbouw produceerde men voor de markt

Modelantwoord:

De commerciële landbouw in de Republiek was **gericht op productie voor de markt**: boeren specialiseerden zich en produceerden grotere hoeveelheden om te verkopen. De traditionele zelfvoorzienende landbouw daarentegen was **gericht op eigen gebruik**, met beperkte specialisatie en weinig overschotten voor de markt.

Vergelijkende vraag: stappenplan

- **Gebruik formuleringen uit de vraag**
- **Bepaal of je op zoek bent naar een gelijkenis of een verschil**
- **Gelijkenis: bepaal welk criterium relevant is en beschrijf hoe beide poten van de vergelijking op dit criterium overeenkomen**
- **Vershil: bepaal welk criterium relevant is en beschrijf hoe beide poten van de vergelijking op dit criterium verschillen**
- **Lees de vraag en het antwoord nog een keer en controleer of het antwoord klopt. Speel advocaat van de duivel en probeer je eigen antwoord onderuit te halen. Heb je beide onderdelen goed vergeleken?**

WELKE VRAAG VERWACHT JE BIJ DIT ANTWOORD?

Antwoord: De VVD pleit voor verruiming van openingstijden van winkels omdat ze vinden dat ondernemers zelf moeten kunnen bepalen wanneer ze hun winkels openen.

WELKE VRAAG VERWACHT JE BIJ DIT ANTWOORD?

Antwoord: De VVD pleit voor verruiming van openingstijden van winkels omdat ze vinden dat ondernemers zelf moeten kunnen bepalen wanneer ze hun winkels openen.

Vraag: “Vanuit welke waarde pleit de VVD voor een verruiming van openingstijden van winkels?”

Bespreek:

- Wat voor type vraag is dit?
- Past het antwoord bij de vraag?

VERKLARENDE VRAAG: VOORBEELD

Vraag: Verklaar de lijnvoering in het werk van de schilder Kirchner.

Antwoord: Kirchner was een expressionistische schilder en dat is altijd heel slordig.

Wat vind je van dit antwoord?

VERKLARENDE VRAAG: VOORBEELD

Vraag: Verklaar de lijnvoering in het werk van de schilder Kirchner.

Antwoord: Kirchner was een expressionistische schilder en dat is altijd heel slordig.

Modelantwoord:

Kirchners werk is een voorbeeld van expressionistische schilderkunst. In het expressionisme wil de kunstenaar eigen emoties en gevoelens direct weergeven. Dit zie je terug in de stijl waarbij contourlijnen de vormen overlappen of missen, of onderbroken zijn. Hieraan zie je dat het een directe, niet gecorrigeerde uiting is

Verklarende vraag: stappenplan

- **Gebruik formuleringen uit de vraag**
- **Formuleer de premissen van de redenering: relevante feiten die je helpen om een verklaring te formuleren**
- **Formuleer de conclusie van de redenering: deze moet voortvloeien uit de premissen**
- **Lees de vraag en het antwoord nog een keer en controleer of het antwoord klopt. Speel advocaat van de duivel en probeer je eigen antwoord onderuit te halen. Heb je een sluitende verklaring geformuleerd?**

AFGUMENTERENDE VRAAG: VOORBEELD

Vraag: “Natuurlijke selectie zorgt ervoor dat organismen steeds ‘beter’ worden.” Neem een standpunt in en onderbouw je antwoord met biologische argumenten.

Antwoord: “Ik ben het ermee eens, want als dieren niet goed genoeg zijn sterven ze uit en dan blijven alleen de beste over. Dus worden soorten steeds beter.”

Wat vind je van dit antwoord?

ARGUMENTERENDE VRAAG: VOORBEELD

Vraag: “Natuurlijke selectie zorgt ervoor dat organismen steeds ‘beter’ worden.” Neem een standpunt in en onderbouw je antwoord met biologische argumenten.

Modelantwoord:

- Ik ben het niet eens met de bewering dat natuurlijke selectie organismen altijd ‘beter’ maakt. (**standpunt**)
- Natuurlijke selectie houdt in dat individuen die beter zijn aangepast aan hun omgeving meer overlevings- en voortplantingskansen hebben, waardoor hun eigenschappen vaker worden doorgegeven. (**uitleg**)
- ‘Beter’ is relatief: een eigenschap kan in de ene omgeving gunstig zijn en in een andere nadelig. Bijvoorbeeld: een dikke vacht werkt goed in de kou, maar is ongunstig in warme gebieden. (**argument**)
- Omgevingen veranderen, waardoor een voordelige eigenschap later juist nadelig kan worden. Bijvoorbeeld: antibioticaresistentie is alleen gunstig als er antibiotica aanwezig zijn. (**argument**)
- Natuurlijke selectie maakt organismen niet steeds ‘beter’, maar slechts beter aangepast aan de omstandigheden van dat moment (**Conclusie**)

Argumenterende vraag: stappenplan

- **Gebruik formuleringen uit de vraag in je antwoord / leg belangrijke begrippen uit**
- **Begin met jouw standpunt**
- **Geef argumenten die jouw standpunt bevestigen**
- **Indien nodig: ontkracht eventuele tegenargumenten**
- **Eindig je antwoord met een conclusie**
- **Lees de vraag en het antwoord nog een keer en controleer of het antwoord klopt. Speel advocaat van de duivel en probeer je eigen antwoord onderuit te halen. Heb je een sluitende argumentatie geformuleerd?**

OPDRACHT

- Beantwoord eerst individueel de open vragen.
- Bekijk dan in tweetallen elkaars antwoord:
 - Bepaal samen wat voor type vraag het is (beschrijvend, vergelijkend, verklarend, argumenterend)
 - Loop het stappenplan voor dit vraagtype na: voldoet het antwoord aan de criteria?